

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń (...) S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 maja 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie pozwana wniosła skargę kasacyjną, a dla uzasadnienia wniosku

o przyjęcie jej do rozpoznania powołała się na oczywistą zasadność skargi oraz, ewentualnie, na występowanie na jej tle istotnych zagadnień prawnych. Po pierwsze, zdecydowanie należy stwierdzić, że skarga nie jest oczywiście uzasadniona. Lektura zaskarżonego orzeczenia nie dowodzi, aby Sąd II instancji w sposób oczywiście nieprawidłowy wyłożył lub zastosował prawo. Co więcej, ocena zgodności konkretnej umowy z zasadami współżycia społecznego oraz właściwością (naturą) stosunku prawnego stanowi przykład prawa sędziowskiego i już z tej tylko przyczyny zawiera szeroki margines swobodnej oceny sędziowskiej. Po drugie, wskazywane przez skarżącego zagadnienie prawne mające występować na tle tej sprawy dotyczy tego, czy w umowie ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ważność umowy zależy od kwotowo wskazanej sumy ubezpieczenia. Wskazane zagadnienie na tle tej sprawy nie powstaje. Oczywiście brak tak wskazanej sumy w umowie nie oznacza jej sprzeczności z prawem. Natomiast dokonana przez sądy ocena sprzeczności umowy z zasadami współżycia społecznego i właściwością (naturą) stosunku prawnego ma charakter kontekstowy. Jest jasne, że rzeczona umowa to umowa ubezpieczenia, a zatem na jej podstawie musi być udzielana ubezpieczonemu ochrona ubezpieczeniowa typowa dla ubezpieczenia na życie - gdy jej nie ma, to umowa nie będzie ważna. Ocena, czy taka ochrona występuje ma charakter kompleksowy, nie jest li tylko uzależniona od stricte kwotowego określenia sumy ubezpieczenia. Po trzecie, kolejne zagadnienie prawne wskazywane w skardze dotyczy tego, czy jest ustalona proporcja między częścią ochronną i częścią inwestycyjną w umowie ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, której naruszenie skutkowałoby nieważnością umowy. Znowu zagadnienie to nie budzi wątpliwości - prawo nie przewiduje żadnej konkretnej proporcji tego rodzaju i przy jej wyznaczaniu strony umowy korzystają ze swobody umów. Jednakże istotne jest, aby umowa realizowała obie funkcje, a sprzeczne z właściwością (naturą) stosunku prawnego jest takie skonstruowanie umowy, która jedną z tych funkcji realizowałaby wyłącznie iluzorycznie. Ocena zaś tej okoliczności to rozstrzygnięcie w konkretnej sprawie, które może być kwestionowane w drodze zarzutów kasacyjnych, natomiast nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego, które mogłoby przemawiać za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Identycznie ocenić należy kolejne zagadnienie prawne sformułowane w skardze kasacyjnej - kto ma oceniać, czy proporcja realizacji obu wskazanych funkcji pozwala uznać konkretną umowę za ważną. Oczywiście takiej oceny dokonuje sąd w razie sporu przez pryzmat kryteriów z art. 58 k.c.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

aj